

Monika Mariola Kondracka
Przedszkole Samorządowe nr 36 w Białymstoku

Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Dydaktycznej „Zacznij od Montessori... dobry start dzieci i rodziców”

W dniach 19–20 września 2014 roku w Białymstoku odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Dydaktyczna nt. „Zacznij od Montessori... dobry start dzieci i rodziców”. Organizatorami tego spotkania był Podlaski Oddział Polskiego Komitetu Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP oraz Uniwersytet w Białymstoku. W skład Komitetu Organizacyjnego weszli również przedstawiciele Przedszkola Samorządowego Nr 47 „Z Uśmiechem” w Białymstoku, Przedszkola Samorządowego Nr 36 w Białymstoku, Żłobka Miejskiego Nr 1 Integracyjnego w Białymstoku oraz Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Białymstoku. Honorowy patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Białegostoku Tadeusz Truskolaski. Rozważania dotyczyły opieki i edukacji małego dziecka w wieku od 0 do 6 lat.

Pierwszego dnia konferencji gości przywitała wiceprezes Podlaskiego Oddziału PK OMEP Wiesława Jabłonowska, która naświetliła misję i działania Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP. Spotkanie uświetniły występy dzieci z białostockich przedszkoli. Przeszkolaki z Przedszkola Samorządowego Nr 47 „Z Uśmiechem” zaprezentowały

wały taniec do utworu Michaela Jacksona, a wychowankowie Przedszkola Samorządowego Nr 36 przedstawiły wielką lekcję rozwojową dotyczącą powstania wszechświata i układu słonecznego.

Oficjalną część konferencji uroczystie otworzył Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku prof. dr hab. Mirosław Sobecki, który zwrócił uwagę, iż uniwersytet jest naturalnym miejscem spotkań nauczycieli praktyków i osób przygotowujących studentów do przyszłej pracy z dziećmi. Zaznaczył również, iż fundamentem w wychowaniu jest wychowanie przedszkolne, które po wychowaniu domowym umożliwia systematyczną pracę wspierającą rozwój dziecka. Zdaniem profesora Sobeckiego idea montessoriańska jest przykładem tego, jak łączyć teorię i praktykę pedagogiczną.

Następnie zabrał głos Podlaski Kurator Oświaty Jerzy Kiszkiel, który złożył życzenia z okazji Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka.

Obrady plenarne prowadzone przez dr Jolantę Szada-Borzyszkowską składały się z dwóch części. Pierwszą otworzyło wystąpienie zastępcy dyrektora Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku Edyty Marzeny Mozyrskiej dotyczące zmian systemowych w opiece i wychowaniu po wejściu w życie Ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Następnie głos zabrał dyrektor Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku Wojciech Janowicz, przedstawiając funkcjonowanie wychowania przedszkolnego w Białymstoku. Kolejnym prelegentem był aktor Teatru pod Orzełkiem – Mariusz Orzelek, przedstawiając założenia teatru przedmiotu. Pierwszą część obrad zamknęło wystąpienie i prezentacja dyrektora Miejskiego Żłobka Nr 1 Integracyjnego w Białymstoku Teresy Walaszek pt. „Praca z małym dzieckiem z wykorzystaniem systemu pracy Marii Montessori”.

Drugą część obrad plenarnych otworzyło wystąpienie członka zarządu Montessori–Europe dr Beaty Bednarczuk dotyczące montessoriańskiej idei kształcenia dla życia w teorii i praktyce pedagogicznej. Prelegentka przedstawiła w nim główne założenia i zasady pedagogiki Marii Montessori i ich aktualność w obecnych czasach. Natomiast dr Barbara Surma z Akademii Ignatianum w Krakowie podjęła temat „Zabawa a praca dziecka”, ukazując znaczenie tzw. pracy wolnej dziecka w jego indywidualnym i społecznym rozwoju. Obrady zakończyło wystąpienie dyrektora Przedszkola Samorządowego Nr 36 w Białymstoku Ewy Barbary Gutowskiej, która przedstawiła opracowaną wspólnie z Agnieszką Dzierką realizację innowacji programowo-organizacyjnej opartej na podstawie pedagogiki Marii Montessori w Przedszkolu Samorządowym Nr 36 w Białymstoku.

Kolejnym punktem konferencji były sesje warsztatowe. Uczestnicy spotkania mieli do wyboru pięć warsztatów. Pierwszy warsztat pt. „Mali

badacze – przyroda w eksperymentach, czyli jak doświadczać świat zmysłami” prowadziły Teresa Walaszek, Agnieszka Szematowicz i Paulina Skutnik. Autorki zaproponowały przeprowadzenie doświadczeń: wulkan, zaczarowany balon, znikająca woda, sklezione szklanki, rozpuści się czy nie, które miały na celu wielozmysłowe poznanie otaczającego świat. Stopień trudności wykonania kilku doświadczeń pozwolił nauczycielom, opiekunom spojrzeć na odkrywanie świata z perspektywy małego dziecka. Osoby uczestniczące w warsztatach z zaangażowaniem wykonywały doświadczenia i wyciągały wnioski. Podsumowaniem warsztatów było stwierdzenie, że wiedza i umiejętności zdobyte w dzieciństwie stanowią fundament do dalszego poznawania świata.

Inną propozycją był warsztat prowadzony przez Wiesławę Jabłonowską oraz Mariusza Orzełka pt. „Przedmiot i co dalej?”. Autorzy zachęcali uczestników do wykorzystywania przedmiotów codziennego użytku do tworzenia zabaw dramatycznych w pracy z małymi dziećmi. Nauczyciele przy wejściu wybierali jeden ze zgromadzonych przedmiotów (poduszki, buty, przedmioty używane przy stole). Na początku zaproponowano zabawę w „ożywianie” wybieranych przedmiotów. Mariusz Orzełek zademonstrował ożywianie kolorowych szali i apaszek, prezentując fachowo swoje pomysły, następnie z zadaniem zmierzli się uczestnicy konferencji. Kolejno pracowano w mniejszych grupach, według wybranych przedmiotów.

Iwona Zaborowska przedstawiła uczestnikom warsztatów ciekawą propozycję zajęć pt. „Wszystko potrafię – propozycja działań plastycznych dla 2–4-latków”. Warsztat skierowany był do nauczycieli poszukujących inspiracji do pracy z maluchami. Jego celem było pokazanie, jak przy pomocy barwy, faktury i bogactwa materiałów plastycznych można zachęcić małe dzieci do podjęcia aktywności plastycznej, do tworzenia. Ukazano też szerokie możliwości integracji plastyki, mowy, literatury wzbogacające zarówno proces tworzenia, jak i samo dziecko. Ważnym przesłaniem warsztatów było skłonienie nauczycieli do tego, by uwierzyli w potencjał małego dziecka i dali mu szansę kreowania i aranżowania przestrzeni wokół siebie – przestrzeni ciekawej, inspirującej i jednocześnie dającej poczucie sprawstwa, czyli zwyczajnej dumy z własnych dokonań. Taką przestrzeń wokół tematu „Jesień” stworzyli na potrzeby warsztatów jego uczestnicy.

W kolejnym warsztacie prowadzące Monika Mariola Kondracka i Agnieszka Dzierka przedstawiły autorskie materiały rozwojowe do edukacji regionalnej opartej na wychowaniu kosmicznym koncepcji pedagogicznej Marii Montessori. Edukacja regionalna (rozumiana jako poszanowanie własnego dziedzictwa kulturowego), odwołując się do więzi

Sprawozdania z konferencji/Reports from Conferences

łączących człowieka z najbliższą okolicą (małą ojczyzną), nierozzerwalnie wiąże się z edukacją ekologiczną (traktowaną jako styl życia), a tym samym wpisuje się w kontekst wychowania kosmicznego Marii Montessori. Prezentowany model powstał w oparciu o region północno-wschodniej Polski, który wyróżnia się na tle kraju unikatowymi, w skali europejskiej, walorami kulturowymi, folklorystycznymi i historycznymi. Uczestnicy warsztatów zapoznali się z prezentowanymi na bazie kalendarza 12 obszarami Podlasia oraz poznali następujące opowieści: „Podlasie – tu mieszkam”, „Cztery pory zebra”, „Kalendarz bociani”.

Ostatnią propozycją był warsztat pt. „Katecheza dobrego Pasterza” zaprezentowany przez Barbarę Surmę. Katecheza Dobrego Pasterza jest cyklem katechez opracowanych specjalnie dla dzieci w wieku od trzeciego do dwunastego roku życia. Powstała w Rzymie w latach 50. ubiegłego stulecia, a obecnie jest znana na wszystkich kontynentach. Do Polski dotarła po 1989 roku wraz z otwarciem kilku placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych metodą Marii Montessori.

Pierwszemu dniu konferencji towarzyszyła wystawa prac plastycznych dzieci z Przedszkoli Samorządowych Nr 36 oraz Nr 47 w Białymstoku. Uczestnicy mogli również się zapoznać z ofertą wydawniczą Wydawnictw Trans Humana i Palatum oraz wystawą pomocy Montessori Nienhuis i Topic.

Drugiego dnia konferencji jej uczestnicy oraz mieszkańcy Białego stoku mogli świętować II Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka na terenie Przedszkoli Samorządowych Nr 36 oraz Nr 47, gdzie odbywały się warsztaty z aktywnym uczestnictwem gości połączone ze zwiedaniem w/w placówek.